

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De Precario, Caput VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

10. Dicitur Quartò, (*Res*) siue regulariter mobilis, siue aliquando, etiam immobilis, commodatur enim etiam domus, officina, prædium, &c.

11. Dicitur Quintò, (*Gratis*) secus esset locatio, quæ pro usu, qui conceditur, exigit stipendium, vel certè esset alius contractus innominatus. *Do, ut des; do, ut facias.*

12. Hæc sunt ferè certa, & communia. Illud aliquantulum controversum: An comodans justè possit repetere rem suã v. g. equum commodatum pro mense, ante finitum mensem, ex eo capite, quòd illo indigeat.

13. Respondeo, cum distinctione. Nam, si indigentiam suam non prævidit, posse, certum est, quia præsumitur, nunquam intentionem commodantis fuisse, usum suæ rei alteri concedere pro tempore, & occasionibus, quibus ipse indigeret. Ita Molina *a* aliiq̃.

a Mol. d.

294. Less.

l. 2. c. 27.

nu. 18. A.

207. 3. p. l.

7. de Com.

pro illo tempore.

Deiugo d.

33. de iust.

v. g. equum commodatum, sed, quia tu

nu. 10.

Filliuc. tr.

illud à Petro, tunc te non posse ante tempus

34. c. 8. n.

equum tuum repetere, ne in necessitate qui-

183. cõtra

dem, etiam non prævisa, docet Bonacina loc.

Narv. &

citato, citans Sã, & Silvestrum. Verùm De-

Reginal.

lugo, Molina, & Lessius locis citatis asserunt,

citatos, sed

non appro-

batos à Bo-

nat. d. 3.

su, te non voluisse ita privari tua re, ut in pari

de contr.

necessitate illam repetere nequaquam possis.

q. 16. p. u-

nico n. 1.

Multa de Commodato remissivè.

bL. 8. Dec.

16. Denique hic agendum esset, Primò,

tr. 3. c. 5.

ex qua culpa teneatur Commodatarius, si

§. 3. nu. 2.

fortè ejus causa res commodata perit. Sed de

hoc egimus in libris Decalogi. b

cl. 8. Dec.

17. Secundò, quid, si res perit ita in manu,

tr. 3. c. 2.

& ex culpa Commodatarii, ut eodem modo

§. 8. n. 3.

perisset apud Commodantem? Sed egimus

d. Dico c.

de hoc ibidem. c

2. §. 6. à n.

18. Tertiò, ad quid obligatur Commoda-

6. juncto c.

tarius, quando est in mora solvendi suo tem-

8. §. 6. à

nu. 7.

19. Quartò, an possim compensare, quod

mihî debes, retinendo commodatum? Egimus de hoc ibidem. e

20. Quintò, An, si ad te mittam rem commodatam per hominem fidelem, & hic ad te illam non asserat, an, inquam, obliger, ad mittendum æquivalens? De hoc diximus etiam ibidem. f

21. Sextò, An in periculo æquali debeam rem tuam mihî commodatam præferre rebus meis? De hoc egimus item g ibidem.

CAPUT VII.

De Precario.

Precarium, prout sumitur in Jure Civili, est Contractus, quo quis alteri petenti, seu precantî concedit aliquod utendum, siue illud sit mobile, siue immobile, siue servitius, siue aliud, quodcumque Jus, cum potestate revocandi, quodcumq̃, ipse Dominus voluerit. Distinguit ergo à Commodato, quia pro hoc, siue expressè, siue tacitè præfinitur tempus utendi at Precarium ex natura sua hoc habet, ut sit quocumque tempore revocabile. Ita ex legib⁹ Juris communis habent passim Doctores. h

2. Dixi (*In Jure Civili*) nam in Jure Canonico agitur de Precario in toto titulo de Precariis, quæ significat concessionem aliqui boni ecclesiastici pro tota vita alicujus, vel ad certum tempus, intra quod renovari ea solet de quinquennio in quinquennium, ne Jus Ecclesiæ in oblivionem abeat. De hac autem nobis nunc sermo non est.

3. Jam verò de nostro Precario duo satis erit pro instituto, quod nos suscepimus, adnotare. Primò, in Precario adhuc debere concedi aliquantulum temporis, judicio prudentis, definiendum, quo alter utatur re concessa, quia secus præsumeretur fraus, & dolus, dum ex una parte concederetur usufructus, & ex alia statim tolleretur.

4. Secundò. Quando nam finit Precarium? Certè finit, quodcumq̃, concedens petierit, ut modo diximus. Sed difficultas urget, quando, antequam petat, moriatur ipse Concedens, vel is, cui Precarium concessum est. Circa quam difficultatem.

5. Ajo Primò, morte ejus, cui Precarium concessum est, ipsum Precarium finire: quare ad hæredes recipientis non transit. Precario v. g. mihî concessisti, posse per tuum præ-

dium

dium metransire. Si ego morior, non gaudebit hac concessione meus hæres, quia concessio Precarii est personalis. *a*

6. Ajo Secundò, Morte concedentis non finiri Precarium concessum absolute, nisi hæres, seu *b* successor defuncti revocet, quia per solam mortem non fit revocatio Concessionis.

7. Ajo Tertiò, si tamen concedens sic *c* dixit: *Concedo ad meum beneplacitum*, seu: *quandiu voluero*, tunc probabiliter finiri Precarium morte Concedentis, nam cum mortuus, nec habeat placitum, nec beneplacitum, nec voluntatem, jam remaneret sine placito, & sine voluntate Precarium, quod non videtur voluisse concedens, quia concessisse videtur, donec durat ejus beneplacitum.

8. Ajo Quartò, si concessit in hunc modum: *Donec revocavero*, vel, *dum non revocavero*, non finiri Precarium morte ipsius concedentis, quia non fuit posita ejus revocatio, nec amplius à mortuo poni potest. Quare, ut tunc Precarium finem habeat, ponenda erit revocatio ab hærede defuncti.

9. Dixi num. septimo (*probabiliter*) nam alii non *d* minus probabiliter putant, sub *d* *Castropi* neutra ex his formulis, dictis num. septimo, *Tr. 3. d. 4.* & octavo finiri concessionem, seu gratiam, p. 16. §. 5. morte concedentis; quia, in communi loquendi modo, illa clausula (*ad beneplacitum*) æquivaleret illi (*donec revocavero*) quam doctrinam ego supra *e* libens excepi, & explicui satis.

e *Supra*
lib. 5. de
Pœnit. c. 4
§. 1. à n. 5.

FINIS TRACTATUS SEPTIMI.

TRACTATUS VIII.

DE

CONTRACTU SOCIETATIS.

CAPUT I.

Quid sit Contractus Societatis, ejusque Conditiones.

Premittendum est, Societatem esse duplicem: *f* Altera est omnium bonorum, cum scilicet duo, vel plures cõeunt Societatem, sive pro tota vita, sive pro determinato tempore, ita ut omnia ipsorum bona omnibus sint communia. In qua, nisi aliud explicetur, intelligitur communicatio bonorum presentium, & futurorum, quæ durante Societate acquiruntur; sive acquirantur Donatione, sive Hæreditate, sive Legato, sive Peculio Castrensi, vel quasi, quæ omnia dissoluta Societate (de qua dissolutione infra c. 10.) dividenda sunt æqualiter in Socios, vel ejus Hæredes, nisi aliquid sit, ob rationabilem causam, expressum de inæqualitate portionũ.

Hæc Societas justè potest iniri, etiam si aliquis ex Sociis plura bona habeat, quàm alter. Primò, quia fortè poterit habere etiam, & hic, decursu temporis majora bona. Secundò, quia liberè, qui plura habet, vult communicare cum Socio minus habente.

2. Altera Societas est circa aliquam negotiationem, vel circa bona aliqua particularia. Hæc autem duplici contrahi modo potest. Primò, sic: *Contrahimus Societatem*. In quo modo non additur illud, *omnium bonorum*, nec determinatur peculiaris materia: In hac ergo ratione contrahendi; Societas non intelligitur contracta, nisi ad omnes contractus onerosos, qui etiam comprehendunt locationes propriæ operæ, non verò comprehenditur Legatum, vel Donatio, ut nec ea, quæ *g. l. Coer.* alieni ex Sociis debebantur contractu oneroso. De hac Societate agitur in *Jure. g.* Sed quibus certè hodie hic Societatis modus non est usu *quæntibus?* receptus, nam nostra ætate accuratè explicari *pro Soci.* solet

LIII 2